

НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОФЕСИЯТА

ПРОФЕСИЯ: **ДИЗАЙНЕР**

КОД: 214010 – ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: „ДИЗАЙН“

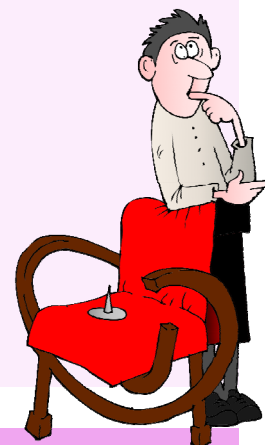
КЛЮЧОВИ ДУМИ МЕДИИ, ТЕАТЪР, ДЕКОР, ГРИМ, ПЕРУКИ,

АРАНЖИРАНЕ, КУКЛИ, ДИЗАЙН, СЦЕНИЧЕН КОСТЮМ.

ПОПУЛЯРНИ НАИМЕНОВАНИЯ ГРИМЬОР, АРАНЖОР,

ДЕКОРАТОР, ОСВЕТИТЕЛ.

[HTTP://WWW.MON.BG/](http://www.mon.bg/) - СПИСЪК НА ПРОФЕСИИТЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

СПЕЦИАЛНОСТИ ПО ПРОФЕСИЯТА

2140101 Театрален, кино и телевизионен декор – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности, свързани с основните принципи на дизайна на театрален, кино и телевизионен декор и реквизит.

2140102 Художествено осветление за театър, кино и телевизия – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности, свързани с цялостно изграждане на художественото осветление на спектакъла.

2140103 Театрален грим и перуки – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности за изработване на всички видове и стилове грим, перуки и аксесоари.

2140104 Аранжиране – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности, свързани с аранжиране на витрина, щанд и експозиция и изработване на художествен реквизит.

2140105 Детски играчки и сувенири – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности, свързани с проектиране и изработване на детски играчки и сувенири от различни материали.

2140106 Интериорен дизайн – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности, свързани с преобразуване на празни пространства в удобни и привлекателни помещения.

2140107 Силикатен дизайн – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности, свързани с подготовка на дизайнери и специалисти в областта на силикатния дизайн. В процеса на обучение обучаемите се запознават подробно с различните технологии на обработка на стъклото, което е в основата на специалността.

2140108 Моден дизайн – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности, свързани с дизайн на облеклото, аксесоари, производство на облекла и мениджмънт в областта на модата.

2140109 Пространствен дизайн – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности, свързани с рисуване, цветознание и формообразуване, ергономия, дизайнерско проектиране и други дисциплини с помощта на съвременни компютърни технологии.

2140110 Промислен дизайн – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности, свързани с развиване на способности за решаване на конструкторски, ергономически и дизайнерски задачи в различните сфери на промишлеността, бита и др.

2140111 Театрална кукла – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности за изработване на театралната кукла като пластично произведение и като конструкция.

2140112 Рекламна графика – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности, свързани с прилагане на графичния дизайн в рекламата. В часовете се проектират плакати, календари, запазени знаци, шрифтове, дупляни и всякакъв вид графични продукти.

2140113 Сценичен костюм – трета степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности, свързани с изработката на сценични костюми.

Държавни образователни изисквания за придобиване на квалификация по професията:

<http://www.mon.bg/> – ДОИ за придобиване на професионална квалификация по професии.

ОПИСАНИЕ НА КОНКРЕТНАТА РАБОТА ПО ПРОФЕСИЯТА

- ✓ **Основни дейности** – В зависимост от сферата на дейност, могат да изработват декори, проектират и конструират всички видове куклени конструкции, както и реквизит, маски, костюми по различни технологии, да реализират художествено осветление за целите на киното, телевизията и театъра, да създават перуки; гримират човешко лице и тяло, аранжират витрини, щандове, експозиции, проектират детски играчки и сувенири от различни материали. Интериорните дизайнери решават въпроси, свързани с дизайна на вътрешната среда. Дизайнерите в силикатното производство изработват художествени изделия от порцелан, фаянс и стъкло, както и уникални и модулни решения за архитектурната среда – керамични пана, витражи от цветно стъкло и подови настилки. Модните дизайнери разработват, описват,

анализират и презентират художествени модни скици, снимки, облекла, аксесоари и др. Пространствените дизайнери проектират рекламно-търговски витрини, изложби, офиси, екстериорни и интериорни пространствени елементи, графично и пластично оформление на архитектурни фасади. Промисленият дизайнер проектира формоизграждането на нови или предлага модификации на вече съществуващи изделия според изискванията за ергономичност, функционалност и естетичност. Дизайнерите на рекламни графики проектират плакати, календари, запазени знаци, шрифтове, дупляни и всякакъв вид графични продукти.

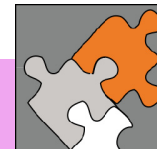
- ✓ **Отговорности и задължения** – Планират и организират работата в изпълнителското ателие, на сцената или на снимачната площадка, чертаят схеми, чертежи и скици, правят шаблони и кройки; моделират и декорират. Сами разработват концепцията и идеята си и търсят начини за реализацията ѝ. Също така, една от отговорностите им е пазарната реализация на творбата. Дизайнерите на рекламни графики създават и обработват изображения, както и отделни елементи за тях. Съставят каталози и рекламни материали, комбинирайки текст и изображения. Изграждат фирмен стил (лого, запазен знак, визитки, бланки, пликосе и папки).
- ✓ **Възможно работно време** – В зависимост от спецификата на работата, може да бъде както с нормална продължителност в съответствие с Кодекса на труда, така и до късно вечер в празничните и почивните дни.
- ✓ **Възможни правила и нормативи, които задължително трябва да се спазват** – Дизайнерите задължително трябва да използват средства за обезопасяване на всяко работно място в зависимост от дейността, която изпълняват. Всички трудови задачи трябва да се изпълняват при спазване на здравословни и безопасни условия на труд.
- ✓ **Полезна информация** – Необходимо е да имат портфолио, което демонстрира творческите им и технически способности, обикновено под формата на CD, DVD или уебсайт.

ПЕРСПЕКТИВИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА НА ПРОФЕСИЯТА

- ✓ **Възможности за работа** – Придобилите професионална квалификация по професията „Дизайнер“ могат да постъпват на работа като дизайнери на свободна практика, в художествен колектив, работещ по осъществяването на художествен проект, в предприятие, културна институция, дизайнерско студио.
- ✓ **Възможности за допълнителни придобивки** – Участие в проекти за различни мероприятия, рекламни панаири и изложби.
- ✓ **Трудности и предизвикателства в тази професия** – От дизайнерите се очаква да имат винаги нови и оригинални идеи, а това може да доведе до стрес. Тъй като дизайнерската професия е творческа и предполага индивидуален субективен подход, е възможно нещо, което за твореца е изключително красиво, да не бъде оценено по същия начин от колегите и/или клиентите.

- ✓ **Възможни контакти** – С колеги дизайнери, архитекти, манекени, моделиери, конструктори, изпълнители на модели, ръководители на творчески звена и директори на фирми; клиенти, търговци, доставчици и потребители, организатори на ревюта и други творчески изяви, гостуващи модни дизайнери, медии (най-вече по отношение на дизайнера на свободна практика).

ОРГАНИЗАЦИИ, В КОИТО МОЖЕ ДА СЕ УПРАЖНЯВА ПРОФЕСИЯТА И ВИДОВЕ ДЛЪЖНОСТИ

- ✓ **Сфера на дейност** – Дизайн.
- ✓ **Организации/институции, в които може да се реализира дизайнерът** – Промислени предприятия, културни институции, дизайнерски студия и др.
- ✓ **Длъжности, които могат да се заемат:**
 - Театрален, кино и телевизионен декор
 - Сценичен дизайнер
 - Художник, изпълнител на макети и реквизит
 - Декоратор на сценични декори
 - Определител, копирни светлини
 - Осветител
 - Електротехник, сценичен и студийен
 - Театрален грим и перуки
 - Художник, гримьор, перукер, фризьор
 - Аранжиране
 - Аранжор, витрини/щандове
 - Декоратор, изложби/музеи и галерии
 - Детски играчки и сувенири
 - Художник, изпълнител на кукли
 - Интериорен дизайн
 - Декоратор, интериор
 - Декоратор, изложби/музеи и галерии
 - Силикатен дизайн
 - Дизайнер на стъкло и порцелан
 - Моден дизайн
 - Сценичен дизайнер на костюми
 - Първи асистент, художник на костюми
 - Пространствен дизайн
 - Аранжор
 - Изпълнител на макети
 - Декоратор, изложби/музеи и галерии
 - Промислен дизайн
 - Дизайнер

- Изпълнител на макети
- Декоратор, изложби/музеи и галерии
- Театрална кукла
- Художник, изпълнител на куклии аксесоари
- Рекламна графика
- Художник
- Художник, приложник
- Художник, постер
- Художник, търговска реклама
- Художник, график
- Графичен дизайнер
- Илюстратор
- Художник, контур
- Художник, надписи

- ✓ **Възможности за кариерно развитие** – Лицата, придобили професионална квалификация по професията, имат възможност за повишаване на квалификацията си посредством курсове и семинари, организирани от обучаващи институции, браншови организации и др. След завършено средно образование, придобилите степен на професионална квалификация по професията могат да продължат образованието си по специалности с образователно-квалификационна степен „бакалавър“, а впоследствие и „магистър“ в системата на висшето образование.

НЕОБХОДИМИ КАЧЕСТВА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ПРОФЕСИЯТА

- ✓ **Необходими личностни качества** – Усет за форма и пространство, усет за форма и цвят, готовност за самостоятелен труд, готовност за работа в екип, концентрация, креативност, въображение, зрителна памет, планиране и организиране на дейността, хрумвания и импровизации, технически усет и способности, добро усещане за цвят и светлина, естетически усет.
- ✓ **Необходими знания и умения** – Разчитане и създаване на скици, чертежи и конструктивни схеми; умение за избор на подходящи материи и материали; работа със специфични инструменти; изработване на макети, шаблони, кройки и калъпи; умение за работа със специфична техника, материали и инструменти за специалността; работа с компютър; познаване на термините по специалността на чужд език; използване на подходящи реквизити и помощни средства.
- ✓ **Изисквана степен на образование** – Входящото минимално образователно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация по професията е завършени VII клас или основно образование. Успешно положилите държавни изпити по теория и практика на професията получават свидетелство за професионална квалификация.

- ✓ **Къде може да се усвои** – В професионални гимназии, в паралелки за придобиване на професионална квалификация в общообразователните училища, в училищата по изкуства към Министерството на културата и в центрове за професионално обучение.
- ✓ **Учебни предмети, които се изучават** – в зависимост от специалността – Дизайн, История на изкуството, Проектиране, Архитектура, Пластична анатомия, Компютърна графика, Рисуване, Скулптура, Цветознание, Ергономия, Живопис, Работа със специфична техника и др.
- ✓ **Изпити, които се полагат** – Държавни изпити за придобиване на професионална квалификация – теория на професията и практика на професията.

Линкове към полезна информация

<http://www.mon.bg/> - Професионално образование, Държавен план-прием в държавните и общинските професионални гимназии и в паралелките за придобиване на професионална квалификация в средни общообразователни и специални училища

<http://www.mon.bg/> - Регистри, Регистър на средните училища

<http://www.mc.government.bg/> - Списък на училищата по изкуствата и културата

<http://www.navet.government.bg/> - Регистър на лицензираните центрове за професионално обучение

<http://www.mon.bg/> - Регистри, Регистър на акредитираните висши училища

Европейски съюз

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2007 – 2013
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

„СИСТЕМА ЗА КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ В УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ“

BG051PO001-4.3.02-0001